

گزارش سازمان عامل استقرار و توسعه منطقه ویژه علم و فناوری یزد

مقدمه

مناطق ویژه علم و فناوری، شبکه ای انبوه از امکانات علمی، صنعتی، تولیدی، آزمایشگاهی، تحقیقاتی، زیرساخت های ارتباطی، نهادهای، موسسات، افراد و اطلاعات است که در یک گستره جغرافیایی و بر اساس یک نظام مدون با اهداف، راهکارهای معین و هماهنگ شکل می گیرد.

طرح منطقه ویژه علم و فناوری استان یزد از سال ۱۳۸۵ با مصوبه هیأت دولت، در دستور کار مدیریت ارشد استان قرار گرفت و طی سالیان گذشته با بهره گیری از همه ظرفیت های استانی و ملی و با الگوبرداری از تجارب جهانی، مطالعات جامعه طرح کسب و کار منطقه ویژه علم و فناوری یزد با پشتیبانی دانشگاه یزد و پارک علم و فناوری و استانداری یزد انجام شد. ثمره این اقدامات، تصویب طرح منطقه ویژه علم و فناوری یزد در شهریور سال ۱۳۹۳ در کمیسیون دائمی شورای عالی عتف و متعاقب آن در تاریخ ۹۳/۱۰/۲۷ در شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری کشور بود.

با توجه به نقش منطقه ویژه علم و فناوری استان یزد به عنوان مدل اجرایی ایجاد اکوسیستم نوآوری و تحقق جامعه دانش بنیان در چارچوب ایجاد هماهنگی و هم افزایی میان برنامه ها و ظرفیت های علمی و اجرایی بخش خصوصی و دولتی در کشور و در جهت توسعه و ارتقای سطح علم، فناوری و نوآوری در استان یزد، منطقه ویژه علم و فناوری یزد در سه حوزه مطالعات برای شناسایی کانون و پهنه های منطقه ویژه و توسعه و استقرار شرکت ها در پهنه ها، سازماندهی و همکاری و هماهنگی و مدیریت پهنه های علم و فناوری و در حوزه توسعه اقدام می نماید.

در این گزارش به صورت خلاصه به اهم اقدامات صورت گرفته در منطقه ویژه علم و فناوری یزد پرداخته خواهد شد.

۱. راه اندازی کارخانه نوآوری

کارخانه نساجی درخشان یزد در سال ۱۳۱۲ خورشیدی توسط حسینعلی هراتی از بازرگانان معروف یزد تاسیس شده است. این کارخانه در سه زمینه نخ ریزی، پشم‌ریسی و پارچه‌بافی فعالیت داشته است. این کارخانه، در تمام سال‌های دهه‌های ۲۰ تا ۵۰ با ورود ماشین آلات مدرن و استفاده از کارشناسان خارجی، مجموعه صنعت رو به رشدی به شمار می‌آمده است.

مساحت این کارخانه ۴۵ هزار متر مربع و زیربنای آن ۱۵ هزار متر بوده و در حال حاضر در محدوده بافت میانی و جدید شهر یزد و در مجاورت خیابان شهید چمران قرار گرفته است. کارخانه درخشان از سال ۱۳۸۰ به دلیل بحران‌های اقتصادی تعطیل شده و از سال ۱۳۸۴ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است.

در سال ۹۸ و در جریان سفر ریاست محترم جمهوری به استان، با اختصاص ۱۸۴۰۰ متر مربع از این اثر ملی به کارخانه نوآوری، حیات دوباره ای را آغاز نموده است.

یکی از رویکردهای مهمی که در شکل‌گیری کارخانه نوآوری یزد مدنظر است، تعامل و همکاری میان

شرکت‌های بزرگ و استارت‌آپ‌ها در قالب رویکرد **Corporate Startup Engagement**

است. رویکردی که در آن شرکت‌ها و صنعت‌های بزرگ استان به جای سرمایه‌گذاری مستقیم بر روی

تحقیق و توسعه، یا با استارت‌آپ‌هایی همکاری می‌کنند که در موضوعات مدنظر آن شرکت تخصص

و تبحر دارند یا به کمک جوانان تحصیل‌کرده در ساخت آن استارت‌آپ‌ها شراکت می‌کنند.

بهره‌برداری از چابکی و هوشمندی در عملیات این شرکت‌ها، دستیابی به فناوری‌های به‌روز و

صرفه‌جویی در هزینه‌های تحقیق و توسعه از جمله مزایای استفاده از این رویکرد برای شرکت‌های

بزرگ است. شرکت‌ها و صنعت‌های بزرگی که می‌توانند راهبری هریک از شتاب‌دهنده‌ها و استارت‌آپ

استودیوهای کارخانه نوآوری یزد را در دست گرفته، همچون؛ صنعت کاشی و سرامیک، انرژی، فین تک و مالی، گردشگری، نساجی، سلامت و آی تی، چنین رویکردی را در کانون توجه خود قرار داده‌اند.

رئوس فعالیت های صورت گرفته در راستای راه اندازی کارخانه نوآوری به ترتیب ذیل می باشد:

- ۱-۱) تدوین طرح توجیهی و اخذ موافقت معاونت علمی
  - ۱-۲) انعقاد تفاهمنامه چهارجانبه برای راه اندازی کارخانه
  - ۱-۳) مبادله موافقتنامه تامین اعتبار مرمت کارخانه درخشان با معاونت علمی و فناوری
  - ۱-۴) انجام مطالعات اولیه کارخانه نوآوری
  - ۱-۵) انجام مدل مفهومی
  - ۱-۶) انجام پروژه طراحی فاز ۱ و ۲ کارخانه
  - ۱-۷) انجام عملیات اجرایی مرمت و احیای کارخانه
- از تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۰۲ قرارداد مدیریت پیمان پروژه مذکور با شرکت راه و ساختمان سابط ساز یزد منعقد شده و تاکنون بالغ بر ۷ میلیارد تومان از لحاظ ریالی پیشرفت داشته است. اقداماتی که تا کنون در این راستا صورت گرفته بصورت زیر می باشد:

- تجهیز کارگاه (اردیبهشت ۹۹)
- عملیات سم پاشی و ضد عفونی (اردیبهشت ۹۹)
- عملیات نخاله برداری و جداسازی مصالح (اردیبهشت ۹۹)

- حذف الحاقات (خرداد ۹۹)
- تسطیح و تثبیت خاک محوطه (خرداد ۹۹)
- سبک سازی و مرمت پشت بام ها (خرداد ۹۹)
- نمونه سازی جامخانه های پشت بام ها (خرداد ۹۹)
- مرمت ستون ها (خرداد ۹۹)
- ساخت کانل تاسیسات آدم رو-دیوار حائل (خرداد ۹۹)

- پاک سازی پوشش کچی سقف ها (تیرماه ۹۹)

- استحکام بخشی سازه ای ستون ها (تیرماه

(۹۹

- مرمت جداره های بیرونی (دیوارها و ستون

ها)(مردادماه ۹۹)

- بندکشی (مردادماه ۹۹)

- ساخت دیوار شمالی مرزی (شهریورماه ۹۹)

- پشت بام(نصب توری و سازو)(شهریورماه ۹۹)

- کاه گل پشت بام(شهریورماه ۹۹)

- نصب جام خانه (مهرماه ۹۹)

۸-۱) انجام فعالیت ها و پروژه های نرم افزاری مرتبط

با راه اندازی کارخانه شامل:

- طراحی مدل کسب و کار

- طراحی مدل اجرایی

- طراحی هویت بصری و فعالیت های معرفی کارخانه و عملیاتی نمودن استراتژی های توسعه بازار

۲. پروژه های تدوین بیزنس پلن

۲-۱) پروژه تدوین BP پلتفرم هوشمند شبکه صادرات ایران:

این پلتفرم بستری را فراهم می سازد که کلیه ذینفعان حوزه صادرات کشور، دانش و تجربه خود را به اشتراک بگذارند و در قالب مدل های درآمدی جذاب منافع آنان تأمین و هم چنین خدمات ارزنده ای به بنگاه های اقتصادی خواهد داد. قرارداد تهیه طرح کسب و کار این پلتفرم بر اساس شرح خدمات مشخص منعقد شده و در حال انجام است.

۲-۲) پروژه تدوین BP پلتفرم هوشمند تأمین مالی:

یکی از نیازهای اساسی حوزه اقتصاد کشور، مباحث مربوط به تأمین مالی بنگاه های اقتصادی است. از طرف دیگر حجم نقدینگی بالا در کشور همواره به جای باز شدن گره های اقتصادی و تأمین نیاز فعالین اقتصادی، تبدیل به معضل شده و باعث تورم لجام گسیخته در بازارهای مالی شده است. این پلتفرم بستری را فراهم می

سازد که افراد بتوانند منابع مالی مازاد خود را در قالب مدل های تأمین مالی جمعی و سایر روش هایی که در این طرح استخراج خواهد شد در حوزه های اقتصادی به اشتراک بگذارند. قرارداد تهیه طرح کسب و کار این پلتفرم بر اساس شرح خدمات مشخص منعقد شده و در حال انجام است.

۳. تدوین طرح نظام نوآوری استان:

این گزارش که در جهت تدوین و تبیین برنامه عملیاتی تحول در نظام نوآوری استان تهیه گشته است، شامل مباحثی از قبیل نظام نوآوری و جایگاه آن در اقتصاد دانش بنیان، شناخت وضعیت موجود اقتصادی استان، و در نهایت تحلیل مساله تحول در برنامه ریزی عملیاتی نظام نوآوری استان (شامل ۱. فاز شناخت و شناسایی ۲. فاز تحلیل وضعیت مطلوب تعاملات مؤثر در نظام نوآوری استان ۳. فاز ارائه برنامه های عملیاتی) می باشد.

آخرین وضعیت:

اتمام یافته و پس از ارایه در کارگروه آموزش ... و شورای

برنامه ریزی استان تصمیمات لازم برای عملیاتی نمودن این پروژه در استان اتخاذ و به دستگاههای اجرایی ذیربط از سوی استاندار محترم ابلاغ گردیده است.

۴. پروژه پهنه فناوری اقبال (محله فناوری)

پارک علم و فناوری یزد به عنوان نمونه‌ای موفق از یک اکوسیستم علم و فناوری شناخته می‌شود که از سال ۱۳۸۲ آغاز به کار کرده است و در ۱۷ سال گذشته به دستاوردهای بسیاری در حوزه علم و فناوری رسیده است. با توجه به اینکه در عصر حاضر توجه بسیاری به مشاغل دانش بنیان و توسعه آنان شده است و بالتبع آن افزایش تقاضا متعددی از جانب بنگاه های اقتصادی و نوآور برای حضور در این پارک و از سوی دیگر با توجه به نقش ICT شهر یزد به عنوان شهر مرکزی کریدور علم و فناوری، کمبود فضای فعالیت در دورن پارک را سبب شده است. این امر باعث شده است تا عواملی که پیشتر جهت شکل گیری بستر اکوسیستم علم و فناوری معرفی شد، پاسخگوی نیازهای کنونی و اهداف ترسیم شده این پارک نباشد و لزوم توسعه فیزیکی پارک علم و فناوری یزد شکل بگیرد؛ اما چگونگی توسعه این پارک قابل بحث می‌باشد.

«طرح توسعه اکوسیستم علم و فناوری پیرامون مرکز فناوری اقبال» به دنبال آن است که با ایجاد یک «حوزه خلاق شهری و دانش بنیان» پیرامون مرکز فناوری اقبال، بستر توسعه این «کانون علم و فناوری» را مهیا کند تا مؤسسات و شرکت های دانش بنیان با حضور در این «محله فناوری» ضمن بهره مندی از مزایای آن، بازآفرینی و توسعه بافت شهری را نیز تسریع بخشند.

اقدامات:

- برگزاری جلسات متعدد با استانداری، اداره کل راه و شهرسازی، شهرداری، پارک علم و فناوری یزد، شرکت مسکن سازان
- مقدمات تصویب کلیات طرح در کمیسیون ماده ۵
- رایزنی در خصوص تخصیص بودجه مطالعاتی
- رسمیت بخشیدن در طرح های بازآفرینی شهری (محلہ پشت باغ)

آخرین وضعیت :

- با هماهنگی صورت گرفته، ادامه کار به پارک علم و فناوری یزد واگذار گردید.

۵. سایر فعالیت ها

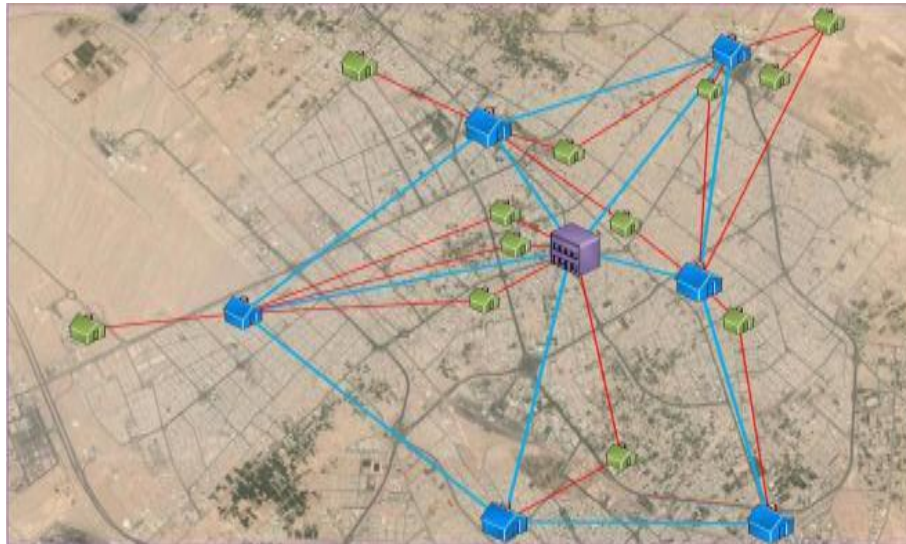
علی رغم پیگیری یک سال و نیم و فراهم شدن تقریباً همه مقدمات عملیاتی شدن این دو پروژه، متأسفانه بدلیل همکاری ناکافی شهرداری یزد، بصورت راکد مانده و از دستور کار خارج شده است.

۱-۵) پروژه مدیریت بهینه فیبر نوری یزد

فیبر نوری داری پهنای باند بسیار بالاتر از کابل های معمولی می باشد، با فیبر نوری می توان داده های تصویر، صوت و داده های دیگر را به راحتی با پهنای باند بالا تا ۱۰ گیگابیت بر ثانیه و بالاتر انتقال داد.

امروزه مخابرات فیبر نوری، به دلیل پهنای باند وسیعتر در مقایسه با کابل های مسی، و تاخیر کمتر در مقایسه با مخابرات ماهواره ای از مهمترین ابزار انتقال اطلاعات محسوب می شود. فناوری اتصال فیبرنوری به منازل به صورت چشمگیری در دنیا در حال گسترش است و در سال های اخیر در دستور کار بسیاری از کشورها قرار گرفته و به عنوان یکی از راه های برون رفت از عقب ماندگی دیجیتالی عنوان شده است.

در راستای اجرای مصوبه شماره ۲۲۶ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، شهرداری یزد و منطقه ویژه علم و فناوری تصمیم به همکاری مشترک جهت استفاده بهینه از شبکه فیبر نوری شهرداری نمودند.

اقدامات:

- بیش از ۴۵ جلسه تخصصی کارشناسی و مدیریتی
- تهیه و تنظیم ۱۵ پیش نویس قرارداد با مدل های اجاره، مشارکت، مدیریت پیمان و کارگزاری

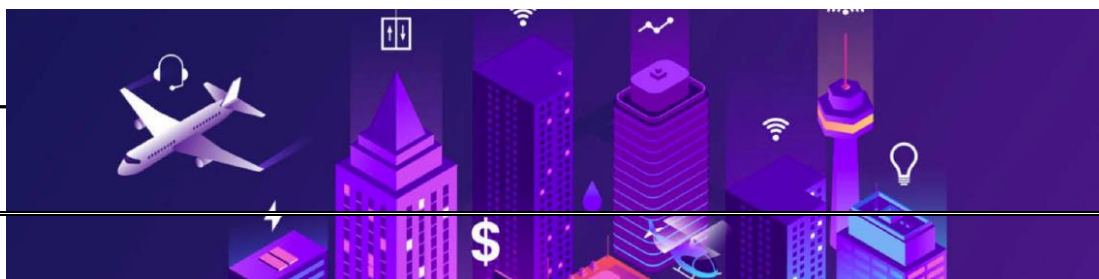
دستاورد:

- نهایی کردن قرارداد با مدل کارگزاری
- رایزنی اولیه با شرکت پیشگامان، آسیاتک و ایرانسل

آخرین وضعیت:

- بدلیل عدم واگذاری مشارکت شهرداری بلاتکلیف است.

۲-۵) پروژه شهر هوشمند:

یکی از راهکارهایی که می توان سریعتر و ایمن تر شرکت های فناور و دانش بنیان کوچک را توسعه داد و به سر منزل مقصود رساند، توانمند سازی و توسعه بازار شرکت های فناور از طریق لینک شدن با شرکت های هلدینگ بزرگ است. با توجه به اینکه بخش عمده از شرکت های فناور و دانش بنیان استان یزد در حوزه IT فعال هستند و یکی از پروژه های پیشرانی که می توان در این حوزه تعریف نمود، پروژه هوشمند سازی شهری است، در این پروژه هدف این است که فرصت سرمایه گذاری شهر هوشمند یزد شناسایی و الزامات پیاده سازی آن مهیا گردد.

اقدامات:

- امضای تفاهم نامه شهر هوشمند مابین شرکت ایران مبین و فاوای شهرداری یزد
- تأییدیه نمایندگی منطقه ویژه در پروژه شهر هوشمند یزد
- تنظیم پیش نویس قرارداد راه اندازی شرکت پروژه با مشارکت شهرداری

آخرین وضعیت:

بدلیل عدم همکاری شهرداری، متوقف شد.